МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням науково-методичної ради
ЗВО «ПДУ»
протокол №___
від «___» _____ 20 ___ р.

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації за темою

«Грантова діяльність: від пошуку можливостей до підготовки успішної грантової заявки»

Тривалість навчання - 1 кредит (30 годин)

Кам'янець-Подільський, 2026р.

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

Павло ФЕДІРКО – Завідувач Навчально-наукового центру освіти продовж життя, інновацій, трансферу технологій та патентно-проєктної діяльності, кандидат технічних наук, доцент.

Юля ДИМУРЯК – провідний фахівець сектору інновацій та трансферу технологій ННЦ.

Програма розглянута та затверджена на засіданні науково-методичної ради ЗВО «ПДУ»

Протокол № ___ від «___» _____ 2026 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників «Грантова діяльність: від пошуку можливостей до підготовки успішної грантової заявки» призначена для підвищення кваліфікації фахівців, які працюють у закладах фахової передвищої та вищої освіти.

Програма реалізується відповідно до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 та з урахуванням змін, що внесені до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників і затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2019 № 1133, у відповідності до Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково- педагогічних працівників, що затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 04.12.2020 № 1504.

- **Цільова аудиторія:** науково-педагогічні працівники, керівники наукових відділів, аспіранти та докторанти.
- **Мета курсу:** розвиток грантової компетентності учасників, опанування інструментами фандрейзингу, набуття навичок управління міжнародними та національними проєктами.
- **Форма навчання:** дистанційна / змішана (вебінари, самостійна робота).

Програма містить чотири модулі: «*Екосистема грантової діяльності та пошук фондів», «Розробка та конструювання грантової заявки», «Фінансовий менеджмент, ризики та сталість проєкту» та «Практикум та фінальний проєкт»*.

Основні складові модулів:

Модуль 1. ***Екосистема грантової діяльності та пошук фондів***

Тема 1.1. Вступ до грантрайтингу: Грантова діяльність як чинник інтернаціоналізації та підвищення рейтингу ЗВО. Види грантів (наукові, освітні, інфраструктурні, мобільність). [1]

Тема 1.2. Огляд ключових донорів для України:

Міжнародні програми: Erasmus+ (KA1, KA2, Жан Моне), Horizon Europe, НФДУ, гранти від посольств та приватних фондів (DAAD, Fulbright, Корпорація Карнегі).

Національні донори: Міністерство освіти і науки України (конкурси НДР), Український культурний фонд (УКФ). [1]

Тема 1.3. Робота з пошуковими базами даних: Реєстрація та серфінг на порталах *Funding & Tenders Portal, Erasmus+ OID, SALTO-YOUTH*.

Модуль 2. ***Розробка та конструювання грантової заявки***

Тема 2.1. Аналіз конкурсної документації: Робота з *Call for Proposals / Guidelines*. Визначення критеріїв відповідності (*Eligibility criteria*).

Тема 2.2. Формування концепції проєкту: Логіко-структурна матриця (LFM). Формулювання мети, завдань, актуальності та наукової/суспільної новизни.

Тема 2.3. Проєктний менеджмент та партнерство: Пошук та комунікація з іноземними партнерами. Розподіл ролей (Координатор vs Партнер). Створення консорціуму.

Тема 2.4. Робочі пакети (Work Packages): Деталізація етапів реалізації, визначення результатів (*Deliverables*) та ключових віх (*Milestones*).

Модуль 3. ***Фінансовий менеджмент, ризики та сталість проєкту***

Тема 3.1. Бюджетування: Правила формування кошторису. Прямі та непрямі витрати (*Direct & Indirect costs*), витрати на персонал (*Staff costs*), субпідряди.

Тема 3.2. Ризик-менеджмент*:* Ідентифікація академічних, фінансових та логістичних ризиків. Розробка стратегії їх мінімізації.

Тема 3.3. Вплив та дисемінація (Dissemination & Impact): Поширення результатів проєкту, забезпечення життєздатності результатів після завершення фінансування.

Модуль 4. ***Практикум та фінальний проєкт***

Тема 4.1. Самопрезентація та профайл дослідника: Створення та оптимізація профілів ORCID, ResearchGate, Scopus, Google Scholar для грантових заявок.

Тема 4.2. Практичний кейс: Оформлення чернетки власної проєктної пропозиції (*Concept Note*) за обраним напрямом.

Основні компетентності, які формуються в результаті засвоєння змісту програми:

1. Вільно орієнтуватися в актуальних вітчизняних та міжнародних грантових програмах.

2. Уміти професійно заповнювати аплікаційні форми згідно зі стандартами ЄС та МОН України.

3. Уміти розраховувати бюджети проєктів з урахуванням національного законодавства та вимог донора.

4. Знати процедуру проходження реєстрації організації та верифікації профайлів викладачів. [1]

Контингент для підвищення кваліфікації: педагогічні та науково-педагогічні працівники, які працюють у закладах фахової передвищої та вищої освіти.

Для виконання цієї програми під час навчання передбачено такі види навчальних занять: лекції, практичні заняття (кейси, дидактичні воркшопи, ділові ігри), круглі столи (дискусійні панелі), а також самостійна робота слухачів.

Зміст самостійної та практичної роботи

В межах практичних занять та СРС слухачі виконують наскрізний практичний кейс — *розробку драфту власної проєктної пропозиції (Concept Note):*

1. **Практична робота 1:** Створення профайлу дослідника (ORCID/ ResearchGate) та реєстрація на порталі донора. Пошук одного релевантного конкурсу за профілем кафедри/ЗВО.
2. **Практична робота 2:** Формулювання назви, мети та дерева завдань майбутнього проєкту. Заповнення логіко-структурної матриці.
3. **Практична робота 3:** Розрахунок орієнтовного кошторису (бюджету) проєкту для своєї установи за шаблоном донора.
4. **Практична робота 4:** Оформлення розділу «Дисемінація результатів» та опис 3-4 ключових ризиків проєкту.

У програмі підвищення кваліфікації зазначено тривалість навчання, розподіл годин, відведених на вивчення розділів програми.

Завдання для самостійної роботи з використанням ресурсів:

Слухачам рекомендується виділити **по 2-3 години** на роботу з кожною категорією джерел для виконання практичного кейсу:

1. Завантажити актуальний *Programme Guide* (Erasmus+ або Horizon) та опрацювати розділ «*Eligibility and Award Criteria*» для обраного типу проєкту.
2. Провести симуляцію пошуку партнерів у базах даних *Funding & Tenders Portal* за ключовими словами наукових інтересів своєї кафедри.

Форма контролю та документ про освіту

- *Підсумковий контроль:* Захист розробленого концепту грантового проєкту (*Concept Note* або заповнена перша частина аплікаційної форми).
- ***Документ:*** Слухачам, які виконали програму, видається сертифікат про підвищення кваліфікації із зазначенням набраних кредитів ЄКТС, що повністю відповідає вимогам Постанови КМУ № 800 від 21.08.2019 “Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників”

Розподіл годин підвищення кваліфікації

«Грантова діяльність: від пошуку можливостей до підготовки успішної грантової заявки»

- *Загальний обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.*
- *Лекційні заняття: 8 годин.*
- *Практичні заняття: 10 годин.*
- *Самостійна робота слухача (СРС): 10 годин.*
- *Підсумковий контроль: 2 години.*

“ПОГОДЖЕНО”
Проректор з наукової роботи

_____ Микола ЖЕЛАВСЬКИЙ
« ____» _____ 2026 р.

“ПОГОДЖЕНО”
Завідувач Навчально-наукового центру освіти впродовж життя, інновацій, трансферу технологій та патентно-проєктної діяльності

_____Павло ФЕДІРКО
«____» _____ 2026 р.

ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

«Грантова діяльність: від пошуку можливостей до підготовки успішної грантової заявки»

Назва модулів та тем	Всього (год)	Лекції (год)	Практичні (год)	СРС (год)
Модуль 1. Фандрейзинг та пошук грантових можливостей	**8**	**2**	**2**	**4**
Тема 1.1. Вступ до грантрайтингу: Грантова діяльність як чинник інтернаціоналізації та підвищення рейтингу ЗВО. Види грантів (наукові, освітні, інфраструктурні, мобільність).	4	1	1	2
Тема 1.2. Огляд ключових донорів для України: Міжнародні програми: Erasmus+ (KA1, KA2, Жан Моне), Horizon Europe, НФДУ, гранти від посольств та приватних фондів (DAAD, Fulbright, Корпорація Карнегі). Національні донори: Міністерство освіти і науки України (конкурси НДР), Український культурний фонд (УКФ).	2	0,5	0,5	1
Тема 1.3. Робота з пошуковими базами даних: Реєстрація та серфінг на порталах Funding & Tenders Portal, Erasmus+ OID, SALTO-YOUTH.	2	0,5	0,5	1
Модуль 2. Технологія розробки грантової заявки	**12**	**4**	**4**	**4**
Тема 2.1. Аналіз конкурсної документації: Робота з Call for Proposals / Guidelines. Визначення критеріїв відповідності (Eligibility criteria).	4	1	1	1
Тема 2.2. Формування концепції проєкту: Логіко-структурна матриця (LFM).	4	1	1	1

Формулювання мети, завдань, актуальності та наукової/суспільної новизни.				
Тема 2.3. Проєктний менеджмент та партнерство: Пошук та комунікація з іноземними партнерами. Розподіл ролей (Координатор vs Партнер). Створення консорціуму.	2	1	1	1
Тема 2.4. Робочі пакети (Work Packages): Деталізація етапів реалізації, визначення результатів (Deliverables) та ключових віх (Milestones).	2	1	1	1
Модуль 3. Фінанси, ризики та сталість проєкту	**8**	**2**	**4**	**2**
Тема 3.1. Бюджетування: Правила формування кошторису. Прямі та непрямі витрати (Direct & Indirect costs), витрати на персонал (Staff costs), субпідряди.	4	1	2	1
Тема 3.2. Ризик-менеджмент: Ідентифікація академічних, фінансових та логістичних ризиків. Розробка стратегії їх мінімізації.	2	0,5	1	1
Тема 3.3. Вплив та дисемінація: (Dissemination & Impact): Поширення результатів проєкту, забезпечення життєздатності результатів після завершення фінансування.	2	0,5	1	-
Модуль 4. Практикум та фінальний проєкт	**2**	**-**	**-**	**2**
Тема 4.1. Самопрезентація та профайл дослідника: Створення та оптимізація профілів ORCID, ResearchGate, Scopus, Google Scholar для грантових заявок.	***1***			***1***
Тема 4.2. Практичний кейс: Оформлення концепції власної проєктної пропозиції. (Concept Note) за обраним напрямом.	***1***			***1***
РАЗОМ	**30**	**8**	**10**	**12**

Програма повністю охоплює компетентності, визначені Професійним стандартом науково-педагогічного працівника, та фокусується на розвитку практичних навичок проєктного менеджменту викладачів відповідно до сучасних вимог Міністерства освіти і науки України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Основна література:

1. Грантрайтинг та проєктний менеджмент у сфері освіти й науки: навчально-методичний посібник для ЗВО / Упоряд. та наук. ред. — К., 2024. — 186 с. *(Базове керівництво з логіко-структурного підходу)*.
2. Фандрейзинг в академічному середовищі: практичний посібник для науковців / Інститут вищої освіти НАПН України. — К., 2023. — 120 с.
3. Management of Internationalization in Higher Education: Посібник для координаторів міжнародних проєктів. — ЕС: Erasmus+ Programme, 2024.
4. Допоміжна література та офіційні керівництва донорів (Ключові джерела):
5. Erasmus+ Programme Guide 2026. European Commission. *(Офіційне щорічне керівництво до програми Erasmus+)*.
6. Horizon Europe Programme Guide. European Commission / Directorate-General for Research and Innovation. *(Інструкції з підготовки наукових заявок)*.
7. Методичні рекомендації щодо підготовки заявок на конкурси Національного фонду досліджень України (НФДУ) / Офіційне видання НФДУ. — К., 2025.

Електронні ресурси та офіційні вебпортали (для практичної роботи та моніторингу)

Міжнародні європейські портали:

1. Funding & Tenders Portal (SEDIA) — головний єдиний портал Європейської Комісії для пошуку конкурсів, реєстрації організацій (отримання PIC-коду) та подачі заявок на програми *Horizon Europe, Erasmus+, Creative Europe*.
2. Національний офіс Erasmus+ в Україні — база знань українською мовою, інструкції для ЗВО щодо конкурсів KA1 (мобільність), KA2 (розвиток потенціалу), Жан Моне, методичні рекомендації та контакти для консультацій.

3. SALTO-YOUTH Portal — європейський ресурс для пошуку партнерів, тренінгів та фінансування проєктів у сфері неформальної освіти та молодіжної політики.
4. UA Національні фонди та платформи:
5. Національний фонд досліджень України (НФДУ) — головний майданчик грантового фінансування фундаментальних та прикладних наукових досліджень в Україні.
6. Міністерство освіти і науки України (МОН) — розділи «Наука» та «Міжнародне співробітництво» для відстеження конкурсів двосторонніх наукових проєктів та державних програм НДР.
7. Український культурний фонд (УКФ) — для ЗВО гуманітарного та мистецького профілів (гранти на дослідження культури, арт-резиденції, культурну спадщину).

Інструменти для розбудови мережі та профайлів дослідника:

1. ORCID (Open Researcher and Contributor ID) — створення цифрових ідентифікаторів науковця, обов'язкових для верифікації авторів у міжнародних грантових заявках.
2. ResearchGate — професійна мережа для науковців, пошуку іноземних колег та побудови наукових консорціумів.
3. URIS (Ukrainian Research Information System або Національна електронна науково-інформаційна система) — це державна багатофункціональна платформа, створена для збору, зберігання, аналізу та управління даними про наукову і науково-технічну діяльність в Україні.